

[Agnete Laustsen]

Det, der dér er tale om, er åbningen af et handelssamkvem, som naturligvis gavner de pågældende landes økonomi og arbejdspladser, men – hvad der måske er endnu mere væsentligt – også Sydafrikas, hvor arbejdsløsheden stiger eksplosivt og nu er oppe på næsten 7 millioner mennesker.

Det er en tragisk situation – i første række for den sorte befolkning, som lider under økonomisk nød – men det er også en farlig situation, fordi oppositionen mod præsident de Klerk kan udnytte denne nød til at modsætte sig den apartheidafvikling, som nu er positivt i gang.

Jeg kan fortælle, at præsidenten for nylig tabte et suppleringsvalg på denne baggrund. For mig viser det tydeligt, at vi fra dansk side må støtte præsidenten i hans reformforhandlinger, hvis de skal forløbe, som vi alle ønsker de skal.

Det har været glædeligt at konstatere, at det allerede i år er lykkedes at komme i gang med forhandlinger i det organ, som nu er blevet døbt Convention for a Democratic South Africa, endda så positivt, at selv ANC har udtalt, at nu er processen, hvad den kalder unstoppele.

Som jeg indledte med at sige, er det desværre ikke denne positive, hurtige udvikling, som er baggrunden for det foreliggende forslag, men en konkret sag, som dog har givet anledning til et generelt lovforslag. Sådant bør det også være, for vor lovgivning, uanset på hvilken ministers område det måtte være, kan ikke baseres på i dette tilfælde en lex Skamol, en lex fru Mortensen eller andre enkeltsagers eller enkeltpersoners særlige og specielle forhold.

Vi kan, som det er fremgået, støtte udenrigsministerens lovforslag. Vi er også parat til at gennemføre det meget hurtigt, men jeg understreger, at det er væsentligt for os, at forslaget bevarer sin generelle karakter og altså ikke får karakter af en lex Skamol.

På baggrund af fru Pernille Forchhammers positive tilsagn om at tage køreplanen op til vurdering vil jeg bede udvalgets formand om, at dette sker på næste møde. Der er ikke blot i de sidste halvandet år, men også og ikke mindst inden for den sidste måneds tid eller halvanden foregået så store og glædelige udviklinger i Sydafrika, at jeg synes, vi alle skal have mulighed for at forholde os til det.

(Kort bemærkning).

Pernille Forchhammer (S):

Jeg skal blot – ligesom fru Ebba Strange på et tidspunkt var nødt til at understrege det – sige, at vores åbenhed over for, at køreplanen bliver diskuteret i Udenrigsudvalget, ikke henfører til, at vi mener, at der er sket den fornødne udvikling til, at første fase kan gå i gang. Men i køreplanen forudsættes det, at det til enhver tid kan tages op og diskuteres, hvorvidt betingelserne er opfyldt.

Nu er der flere partier, der har ønsket denne diskussion i Udenrigsudvalget, og så er det rimeligt, at den kommer til at foregå i nærmeste fremtid.

Jørgen Winther (V):

Det er med ekstra stor interesse, jeg lytter til denne debat, og især har jeg følt glæde over at høre bemærkningerne fra hr. Glønborg om, at der er tale om en køreplan og ikke en stå stilleplan. Det er et godt udtryk, for det er jo også sagens kerne.

Det glæder mig også meget, at hr. Glønborg peger på, at vi skal tænke på de sorte menneskers arbejdsløshedssituation. Det er jeg helt enig i. Det lovforslag, som vi behandler her, er et soleklart eksempel på, at der virkelig er en sammenhæng mellem sanktioner og arbejdsløshed: jo skrappe sanktioner, jo større arbejdsløshed i de berørte lande.

Jeg vil gerne slå fast, at det er en kendsgerning, at Danmark har verdens skrappeste sanktioner over for Sydafrika i dag. Det er også en kendsgerning, at Danmark er det eneste af 12 EF-lande, som blokerer for, at 11 andre EF-lande kan importere jern, stål og guld fra Sydafrika. Venstre er bestemt ikke stolt over, at Danmark har verdens skrappeste sanktioner. Jeg vil gerne sige, at vi i Venstre føler det direkte pinligt, at Danmark stadig blokerer, så at de 11 andre EF-lande skal opretholde sanktioner angående jern, stål og guld.

Jeg ved – for jeg kender ham godt – at hr. Jørgen Estrup vil hævde, at sådan er demokratiets spilleregler. Alligevel har jeg svært ved at forstå, at et spinkelt flertal i ét af 12 landes parlamenter kan blokere for 11 andre landes ønske om samhandel. Man kan påstå, det er demokrati, men jeg har svært ved at forstå det.

I slutningen af september måned var jeg sammen med fire andre folketingsmedlemmer